

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 410/2015-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. augusta 2015 prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Veselým, advokátska kancelária, Mierová 1, Veľký Krtíš, pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 307/2004 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. marca 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 307/2004 (ďalej aj „namietané konanie“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že sťažovateľ sa návrhom podaným na okresnom súde 27. septembra 2015 domáhal zaplatenia ušlej mzdy a odstupného.

V ďalšom odôvodnení sťažnosti sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že okresný súd vo veci samej rozhodol dosiaľ už piatimi rozsudkami a jedným dopĺňacím rozsudkom.

Okresný súd rozhodol vo veci samej rozsudkom č. k. 2 C 307/2004-76 z 23. novembra 2005. Tento rozsudok bol na základe odvolania podaného odporcom zrušený uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 8 Co 504/2006-102 z 26. júna 2007 a vec bola okresnému súdu vrátená na ďalšie konanie.

Okresný súd znova vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 2 C 307/2004-130 zo 16. februára 2007. Aj tento rozsudok bol na základe odvolania odporcu krajským súdom zrušený, a to uznesením č. k. 8 Co 177/2008-163 zo 14. októbra 2008. Vec bola okresnému súdu vrátená na ďalšie konanie.

V poradí tretím rozsudkom vo veci samej bol rozsudok okresného súdu č. k. 2 C 307/2004-202 z 21. mája 2009 v spojení s opravným uznesením č. k. 2 C 307/2004-2016 zo 17. septembra 2009. Na základe odvolania odporcu bol aj tento rozsudok, ako aj opravné uznesenie okresného súdu krajským súdom zrušený, a to uznesením č. k. 8 Co 253/2009-227 z 26. februára 2010.

Po štvrtý raz rozhodol okresný súd vo veci samej rozsudkom č. k. 2 C 307/2004-250 z 1. júla 2010. Aj proti tomuto sa odporca odvolal a krajský súd uznesením č. k. 8 Co 366/2010-279 z 27. januára 2011 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Piatym rozsudkom vo veci samej bol rozsudok okresného súdu č. k. 2 C 307/2004-315 z 3. septembra 2012. Tento napadol odporca odvolaním. Krajský súd spis okresnému súdu vrátil bez rozhodnutia spolu s upovedomením z 27. januára 2014 z dôvodu, že okresný súd nerozhodol o celom predmete konania.

Okresný súd následne vydal doplnčací rozsudok č. k. 2 C 307/2004-354 zo 7. apríla 2014.

Vec sa v čase podania sťažnosti ústavnému súdu nachádzala na krajskom súde pre účely rozhodovania o podanom odvolaní.

Sťažovateľ ďalej uviedol, že *„spor ohľadne zaplatenia mzdy a odstúpného pri skutkovom stave, kde bolo právoplatne rozhodnuté, v akom termíne trval pracovný pomer u odporcu“*, nie je možné považovať za právne či skutkovo zložitý. Priehy v konaní tiež podľa jeho názoru nespôsobilo správanie účastníkov konania.

Podľa sťažovateľa je pochybenie okresného súdu možné vidieť najmä v tom, že *„aj napriek tomu, že všetky rozsudky prvostupňového súdu boli zrušené rozhodnutiami Krajského súdu v Žiline, prvostupňový súd nerešpektoval tieto uznesenia, neodstránil nedostatky vytýkané mu krajským súdom, kde tieto rozsudky sú rozporuplné a nepresné a nespĺňajú náležitosti v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. Taktiež sťažovateľ vidí pochybenie súdu v tom, že v rozsudkoch Okresného súdu Žilina sa vyskytovali viaceré procesné pochybenia, ktoré taktiež neboli odstránené v zmysle uznesení Krajského súdu v Žiline a nerešpektovania záväznosti právneho názoru odvolacieho súdu podľa § 226 O. s. p.“*

V petite svojej sťažnosti preto sťažovateľ navrhol vysloviť porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl.6 ods. 1 dohovoru a zakázať okresnému súdu pokračovať v porušovaní označeného základného práva a práva sťažovateľa. Navrhuje tiež priznať mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 8 000 € a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ v sťažnosti podanej ústavnému súdu namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 307/2004.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08, I. ÚS 326/2010).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty dochádza v zásade až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06) sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom okresného súdu, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

V nadväznosti na uvedený právny názor ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných

práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

Navyše, zjavná neopodstatnenosť sťažnosti, prostredníctvom ktorej sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už príslušný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 223/2010).

Ústavný súd v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti zistil (a sťažovateľ to vo svojej sťažnosti aj sám uvádza), že okresný súd vo veci samej v ostatnom prípade rozhodol rozsudkom č. k. 2 C 307/2004-315 z 3. septembra 2012 a následne doplnčiacim rozsudkom č. k. 2 C 307/2004-354 zo 7. apríla 2014, pričom z dôvodu podaného odvolania sa vec v súčasnosti nachádza na krajskom súde, kde je vedená pod sp. zn. 6 Co 765/2014.

V čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (10. marca 2015) už teda okresný súd vo veci meritórne rozhodol a spis bol už mimo jeho dispozície, pretože ho 2. októbra 2014 predložil krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní.

Okresný súd v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už vo veci meritórne rozhodol, a preto v tomto čase už nemohol porušovať základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a ani jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo v súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu zakladá dôvod na jej odmietnutie pre zjavnú neopodstatnenosť.

Ústavný súd k tomu poznamenáva, že nič nebránilo sťažovateľovi podať sťažnosť ústavnému súdu v čase, keď ešte prebiehalo konanie na okresnom súde, a teda aj v tomto prípade platí známa zásada, že právo je na strane bdelych či ostrážitých (*vigilantibus iura*).

Sťažovateľ porušenie svojich označených základných práv a práv vo vzťahu ku krajskému súdu nenamietal, preto o ňom ústavný súd, súc viazaný petitom sťažnosti, nemohol rozhodovať.

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd nad rámec uvedeného poznamenáva, že toto rozhodnutie netvorí prekážku rozhodnutej veci, a v prípade, že by rozhodnutím krajského súdu došlo k opätovnému zrušeniu rozsudku okresného súdu a vráteniu veci okresnému súdu na ďalšie konanie, pričom by v ďalšom období okresný súd nekonal v predmetnej veci plynulo a bez zbytočných prieťahov, nič nebráni sťažovateľovi, aby sa opätovne obrátil na ústavný súd so sťažnosťou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. augusta 2015